

สุขาวคฺควณณนา (...)

๕. อณฺณตรอุปาสกตฺถุ (....).

"ฉิมจฺฉาติ อิมํ ฐมฺมเทสนํ สตฺถา อาพวียํ วิหรนฺโต เอกํ อุปา
สํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ ทิวเส สตฺถา เขตฺวเน คนฺธกฺขียํ นิสินฺโนว ปจฺจุ
สกาเล โลกํ โวลเณนฺโต อาพวียํ เอกํ ทฺวคฺคตฺมนุสฺสํ ทิสฺวา ตสฺส
อุปนิสฺสยสมฺปตฺติํ ฌตฺวา ปณฺจสตฺถิกฺขุปริวาโร อาพวึ อคฺมาสิ. อาพวึ
วาสินฺ (ชนา) สตฺถารํ นิมนฺเตสฺสุ. โสปี ทฺวคฺคตฺมนุสฺโส "สตฺถา อากโตติ
สฺตฺวา "สตฺถุ สนฺติเก ฐมฺมํ โสสฺสามีติ มนํ อกาสิ.

ตํ ทิวสเมว จสฺส เอโก โคณฺ ปลาโย.

โส "กึ นฺ ไซ โคณํ ปรีเยสฺสึสามิ อุทาหุ ฐมฺมํ สฺนนามีติ จินฺ
เตตฺวา "โคณํ ปรีเยสฺสึวา โคณํ ปเวเสตฺวา ปจฺฉา ฐมฺมํ โสสฺสามี
ติ ปาโถว เคหา นิภฺขมิ.

อาพวึวาสินฺปี พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสึทาเปตฺวา ปรีวิสฺสึวา
อนฺโมทฺนตฺถาย ปตฺตํ คณฺหิสุ. สตฺถา "ยํ นิสฺสาย อหํ ตีสโยชนมคฺคํ
อากโต(อมฺห), โส โคณํ ปรีเยสฺสึ อรณฺณํ ปวิญฺโจะ; (อหํ) ตสฺมี อากเต
เยว ฐมฺมํ เทเสสฺสามีติ ตฺถุหิ อโหสิ.

โสปี มนฺุสฺโส ทิวา โคณํ ทิสฺวา โคคเณ ปกฺขิปิตฺวา "สเจปี อณฺ
ณํ(ภิจจํ) นตฺถิ, สตฺถุ วนฺทฺนตฺตํปี กริสฺสามีติ ฉิมจฺฉาย ปีฬิ
โตปี เคหํ คมนาย มนํ อกตฺวา เวเคน สตฺถุ สนฺติกํ อากนฺตฺวา สตฺ
ถารํ วนฺทิตฺวา เอกมฺนตํ อฏฺฐาสิ. สตฺถา ตสฺส จิตฺกาเล ทานเวย
ยาวฏฺฐิกํ อาห "อตฺถิ ภิกฺขุ ภิกฺขุสงฺฆสฺส อติริตฺตนฺติ.

"ภนฺเต สพฺพํ อตฺถิตฺติ. "เตนหิ อิมํ ปรีวิสฺสาคฺติ.

โส สตถารา วุตตญฺจาเนเยว นํ นิสีทาเปตฺวา ยาคฺชาทนียโกชนิ
เยหิ สกฺกจํ ปรีวสิ. โส ภูตฺตภตฺโต มุขํ วิกฺขาลสิ.

จเปตฺวา กิร อิมํ จานํ ตีสุ ปิฏฺเฏสุ อณฺเฏตฺถ ตถาคตฺตสฺส ภตฺต
วิจารณํ นาม นตฺถิ: ตสฺส ปสฺสทฺททฺรตฺส จิตฺตํ เอกคฺคํ อโห
สิ. อตฺตสฺส สตฺถา อณฺุพฺพุพิภํ กเถตฺวา สจฺจานิ ปกาเสสิ.

โส เทสนาวสานเ สโตปาตฺติฬเล ปตฺติจฺหิ.

สตฺถาปี อณฺุโมทนํ กตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ. มหาชนฺโ สตฺถารํ
อนฺุคนฺตฺวา นินฺวตฺติ.

ภิกฺขุ สตฺถารา สทฺธี คจฺจนฺตาเยว อุชฺฌายีสุ "ปสฺสธาวุโส
สตฺถุ กมฺมํ, อณฺุเฏสุ ทิวเสสุ เอวรूपํ นตฺถิ, อชฺช ปเนกํ มนุสฺสํ
นิสฺสาย ยาคฺคาทีนิ วิจारेตฺวา ทาเปสฺสิติ.

สตฺถา นินฺวตฺติตฺวา จิตฺโกว "กํ ภิกฺขเว กเถถาติ ปุจฺจิต
วา ตมตฺถํ สุตฺวา "อาม (เอว) ภิกฺขเว, `อํ ตีสโยชนกนฺตารํ
อาคจฺจนฺโต ตสฺส อุปาสกสฺส อุปนิสฺสยํ ทิสฺวา อาคโต(อม
หิ), โส อติวีย ชิมฺจจฺโติ, ปาโตว อุฏฺฐาย โคณํ ปรีเยสนฺโต อรณฺเ
วจริ, (โส) ชิมฺจจาทุกฺเขน ธมฺเม เทสียมาเนปี ปฏฺวิวิชฺฌิตุํ น สกฺขิส
สตีติ จินฺเตตฺวา เอวํ อกาสิ; ภิกฺขเว ชิมฺจจาโรคสฺทิสฺส หิ โรโค นาม
นตฺถีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห "ชิมฺจจา ปรมา โรคา(โหติ), สงฺขารา ปรมา
ทุกฺขา(โหนติ), (ปณฺทิตฺโต) เอตํ ญตฺวา ยถาภูตํ(นิพฺพานํ สจฺฉิกโรติ) นิพ
พานํ (หิ) ปรมํ สุขนฺติ.

ตตฺถ "ชิมฺจจา ปรมา โรคาติ: ยสฺมา อณฺุโย โรโค สกํ ติกิจฺจิ
โต วินสฺสตี วา ตทฺทฺวเสน วา ปหียตี, ชิมฺจจา ปน นิจฺจกัลลํ ติ
กิจฺฉิตฺตพฺพาเยวาทิ เสสโรคานํ อยํ ปรมา นาม.

สงขาราคี: ปญจกขนุชา. เอตํ ถตฺวาตี: "ฉิมจฺณาย สโม โร
โค นตฺถิ, ขนฺธปฺริหรณสมํ ทุกฺขํ นาม นตฺถิตฺติ เอตมตฺถํ ยถาภูตํ
ถตฺวา ปณฺธิโต นิพฺพานํ สจฺฉิกโรตี. นิพฺพานํ ปรมํ สุขนฺติ: ตํ หิ
สพฺพสุขานํ ปรมํ อุตฺตมํ สุขนฺติ อตฺโถ.

เทสนาวสาเน พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺณิสฺสูติ.

อญฺญตรอุปาสกวตฺถุ (นิฏฺฐิตํ).